

OPONENTSKÝ POSUDEK

rigorózní práce Mgr. Martiny Štorkánové
„Společné jmění manželů.“

Jde o rigorózní práci, která především svým rozsahem dvojnásobně překračuje počet stran výkladového textu předepsaného pro práci rigorózní. Předložená práce obsahuje totiž 182 stran výkladového textu.

První kapitola práce je věnována poměrně rozsáhlým historickým výkladům. Podle mého názoru by práce byla přehlednější a čtivější, pokud by autorka byla bývala tuto historii zkrátila jen na stručné charakteristiky s event. odkazy na teoretický základ – tj. zejména v období 19 století – typický právní pohled soukromoprávní, vývoj pozdější pak odpovídal společenským změnám. Zde by bylo spíše zajímavé pokusit se vyložit proč plný návrat do právního pojetí norem upravujících majetkové vztahy manželů ve společnosti, která doznala podstatných změn (tj. existence tržní společnosti) vlastně není možný. Zejména změny nastalé v rodinných vztazích jsou zřejmě nevratné, existuje sice právně garantovaná rovnoprávnost muže a ženy za současné situace jisté ekonomické nerovnosti (co do pracovního a společenského uplatnění). Je možno počítat i s jinými situacemi, kdy často jeden z manželských partnerů je ten „slabší“; i současná úprava mu poskytuje alespoň minimální ochranu jeho majetkových zájmů.

V druhé kapitole kladně hodnotím autorčiny úvahy v nichž porovnává bývalý institut bezpodílového spoluvlastnictví manželů se současnou platnou právní úpravou.

Výklad o předmětu společného jmění manželů je velmi pečlivý a podrobný – opírá se o bohatou literaturu i judikaturu. Za náročný považuji výklad podaný na str. 26 a násl. – tj. otázky pohledávek vůči peněžním ústavům ... Autorka sice taktéž čerpá z literatury, ale její výklad nepostrádá určitou míru originality.

Tyto a další výklady o předmětu SJM mohou čtenáře zaujmout i tím, že autorka porovnává bývalou úpravu (BSM) v řadě problematik s úpravou novou.

Druhá kapitola tvoří nejrozsáhlejší část práce a současně, podle mého názoru, je tou nejpodstatnější. Autorka do ní umístila řadu diskutovaných otázek a sama polemizuje s mnohými literárními názory i náměty z praxe. Sama tato kapitola čítá 107 stran výkladového textu, což by jistě postačovalo pro práci rigorózní.

Třetí kapitola je směřována k právu procesnímu, konkrétně pojednává o SJM v konkurzním a vyrovnávacím řízení, za druhé rozebírá problematiku SJM v řízení dědickém. Dále je probírána problematika SJM v řízení trestním a konečně se autorka velmi podrobně zabývá otázkami SJM v rámci výkonu rozhodnutí (18 stran). Taktéž tato „procesní kapitola“ je rozsáhlá – obstála by co do počtu stran jako práce diplomová.

Pochopitelně, že rozsahu práci odpovídá i závěr, kterým na sedmi stranách autorka svou práci uzavírá. I tam se vypořádává s některými otázkami, kterým se již polemicky předtím věnovala. S většinou jejích závěrů lze souhlasit. Nesdílím ovšem autorčin názor uvedený na str. 178 - že totiž zákon by neměl manželům „vnucovat“ do SJM obvyklé vybavení domácnosti (nemožnost ho vyloučit). Zákon lze chápat i ve smyslu jisté ochrany. byť jde o právo soukromé.

O poctivém autorčině přístupu k pramenům, z nichž čerpala svědčí i to, že v ní pod čarou na jednotlivých stranách uvádí celkem 240 poznámek a citací. Porovnáme-li pak tyto poznámky se seznamem použité literatury vidíme, že autorka nepracovala s literaturou bez hlubšího zamyšlení. Předložená práce má požadovanou úroveň práce rigorózní, přesvědčuje o výborné úrovni autorčině, samostatnosti rozboru zkoumaného tématu, a to i po stránce teoretické. Proto doporučuji tuto práci k ústní obhajobě.

V Praze 25. ledna 2007

Doc.Dr. Šentá Radvanec, Ph.D. (Sc.)
oponent rigorózní práce